

Postmottak@asd.dep.no

Oslo, 9.10.14.

Høringsuttalelse fra Norsk Skuespillerforbund.

Norsk Skuespillerforbund leverer her sitt hørings svar på de to siste høringsnotatene.

1) Høring om endringer i arbeidstidbestemmelsene:

Departementet foreslår en endring i aml § 10-5 som angår gjennomsnittsberegning av arbeidstid. Arbeidstaker og arbeidsgiver skal, som nå, seg imellom kunne avtale gjennomsnittsberegning av arbeidstid, se § 10-5 nr 1. Men grensen for daglig arbeidstid er foreslått økt fra 9 til 10 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Tilsvarende er begrensningen i avtale mellom tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale økt fra 10 til 12 timer. Samtidig foreslår departementet i utkast til ny § 10-12 A at Arbeidstilsynet skal få adgang til å gi samtykke til arbeidstidsordninger som fraviker arbeidstidskapitlets grenser. Det er også foreslått en videre adgang til søndagsarbeid. Begrensningene i adgang til overtid er foreslått svekket ved at grensen for antall timer per uke skal gå opp fra ti til femten timer i løpet av en uke og fra tjuefem til tretti timer i en periode på fire uker. Tilsvarende økning foreslår departementet også der det inngås avtale mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte. Norsk Skuespillerforbund finner ikke å kunne støtte forslagene. Arbeidspresset er allerede enormt. Skuespillere kan ha delt dagsverk seks ganger i uken. Dette medfører sykmeldinger, selv om skuespillere strekker seg langt for å unngå å sykmelde seg. Det må heller tilsettes flere enn å øke belastningen for dem som er i arbeid.

Norsk Skuespillerforbund ser at det foreslås at Arbeidstilsynet skal ha dispensasjonsadgang i større omfang enn i dag. I departementets høringsnotat på side 59 er inntatt: *For virksomheter som har fagforeninger og tariffavtaler, vil dispensasjon fra Arbeidstilsynet være et alternativ å inngå avtale med en fagforening. Det antas at dette i enkelte tilfeller vil kunne føre til etablering av særskilt tilpassede ordninger som ellers ikke ville blitt etablert.* Skuespillerforbundet forstår det slik at bakgrunnen for forslaget er konkrete erfaringer fra helsesektoren, der det i enkeltsaker hevdes å være konflikt mellom arbeidstakernes ønsker lokalt og fagforbundene sentralt.

Vår erfaring er at støtte fra de sentrale fagforbund har vært av stor nytte i framforhandling av lokale avtaler om gjennomsnittsberegning av arbeidstid. Dette har så vel arbeidsgiversiden som lokale tillitsvalgte sett i forbindelse med en forhandlingsprosess ved et av våre større teatre.

Et siste forslag forbundet vil kommentere, gjelder søndagsarbeid. Etter dagens lovgivning er søndagsarbeid ikke tillatt med mindre arbeidets art gjør det nødvendig. Vi slutter oss til Arbeidstilsynets høringsuttalelse om at hovedregelen fortsatt bør være forbud og ikke tillatelse. Etter tidligere arbeidsmiljølov, som gjaldt inntil 2005, var det spesifisert unntak for bibliotek, teatre og andre forevisninger og forestillinger. Tilsvarende opplisting følger ikke av dagens lov, men det er gitt et unntak i forskrift. Departementet foreslår strøket begrensningen som ligger i at det ukentlige fridøgn minst hver

tredje uke faller på en søn- eller helgedag. Dette innebærer at det kan arbeides flere søndager på rad.

Skuespillere har i dag fri annenhver lørdag hva angår prøver, men må stille opp til forestillinger. Ved institusjonsteatrene har det vært en fast fridag i uka sidene seksti-tallet. I dagens avtaleverk fremgår det at den faste ukefridag fortrinnsvis skal legges til søndager. Nå ønsker noen teatre å begynne med søndagsforestillinger på regulært grunnlag. Dette kan berøve skuespillerne for den faste helgefridagen og ytterligere øke arbeidspresset. Det er i dag tilbud om søndagsforestillinger ved Det Norsk Opera og Ballett, på turneer og frie grupper. Norsk Skuespillerforbund kan ikke se at en potensiell interesse hos publikum skal tilsidesette en femtiårig praksis som gir skuespillere med arbeid dag, kveld og på lørdager et visst vern om retten til familieliv.

Vi slutter oss også på dette punkt til Arbeidstilsynets høringsuttalelse, se side 34,

Å ha fri når resten av samfunnet har fri fremmer sosiale og velferdsmessige hensyn, noe som også har et helseaspekt. Arbeidstilsynet viser til at den helsemessige betydning av arbeid i helger og på dager da andre har fri, ikke er nødvendigvis mindre enn arbeid på øvrige dager, men den er annerledes. Dette pga konflikt med deltakelse sammen med familie, fellesskap og nærmiljø. Eventuelle helsemessige konsekvenser for arbeidstakerne eller andre, avhenger blant annet av familiesituasjonen (for eksempel omsorgsoppgaver), arbeidstakers sosiale tilknytning og forholdene i lokalsamfunnet. Ivaretagelse av velferd ligger også som et sterkt aspekt i lovens formål.

Samlet sett vil de ovennevnte forslag om endring av arbeidstidsbestemmelser, svekket rolle for fagforbundene sentralt og styrking av Arbeidstilsynets dispensasjonsadgang medføre risiko for helse- og velferdsmessige belastninger for arbeidstakerne.

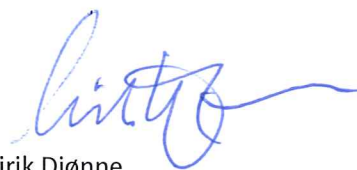
2) Aldersgrenser.

Departementet har på bakgrunn av at gjennomsnittlig levealder har økt, foreslått en høyere aldersgrense. Arbeidstakere vil da ha rett til å stå i stilling lengre og derved fortsatt være en ressurs for arbeidslivet. Departementet har foreslått fire alternativer, hvorav et av dem er dagens aldersgrense på 70 år. De øvrige er knyttet til en grense på 72 år eller 75 år. Samtidig legges det opp til at bedriftsinterne aldersgrenser skal kunne settes til minst 70 år, hvis ny aldersgrense blir 72 eller 75 år. Ved teatrene er det samlet rundt 150 fast ansatte skuespillere. Mange av disse fortsetter å jobbe etter at de har fylt 70 år, noen opp mot 90-årsalderen. Andre trer tilbake ved oppnådd pensjonsalder og noen benytter AFP. Norsk Skuespillerforbund ønsker å opprettholde dagens aldersgrense på 70 år. Så lenge arbeidstakere har mulighet til å påta seg jobber etter pensjonsalder og aldersgrense, vil en utsatt aldersgrense til 72 eller 75 år lettere legitimere en svekkelse av pensjonsordningene. Hvis en arbeidstaker må stå i stilling til 75 år for å få full pensjon, er dette etter vår oppfatning en vesentlig svekkelse av velferdsordningene.

Hauk Heyerdahl
Forbundsleder

For Norsk Skuespillerforbund

Eirik Djønne
Generalsekretær